

Окружний адміністративний суд м. Києва

01601, м. Київ, вул. Болбочана Петра, 8, корпус 1.

Позивач: Юліна Ольга Олександрівна

Відповідач: Державне територіально-галузеве
об'єднання «Південно-Західна залізниця»,
код ЄДРПОУ 04713033

Поштова адреса: вул. Лисенка, буд. 6, м. Київ, 01034,
тел. (044) 465-03-95, e-mail: pres@sw.uz.gov.ua

Адміністративний позов
**Про визнання протиправними діянь розпорядника інформація,
зобов'язання вчинити певні дії**

11 березня 2016 року я надіслала до приватного акціонерного товариства «Українська залізниця», запит на інформацію (додаток №1).

В запиті, посилаючись на відповідні норми чинного законодавства я просила надати мені наступну публічну і відкриту за режимом доступу інформацію:

1. Найменування всіх підприємств, які були задіяні в будівництві Дарницького мосту (в тому числі, роботи з будівництва безпосередньо мосту, автомобільних та залізничних розв'язок, з перенесення і прокладення інженерних мереж, ремонтні роботи та інше);
2. Поруч із найменуванням кожного підприємства зазначте види робіт, які підприємство виконувало, обсяг коштів, перерахованих на рахунки підприємства за ці роботи та джерело фінансування (у випадку, якщо роботи те чи інше підприємство виконувало за договором субпідряду, зазначте замовника його робіт).

На запит я отримала лист-відповідь від Відповідача, регіональної філії «Південно-Західна залізниця», 17 березня 2016 року за №ц-НГК-43/Ю-06 за підписом в.о. першого заступника начальника регіональної філії В.О.Крючкова та заступника начальника регіональної філії з безпеки В.І.Приймака (додаток №2).

Зазначеним листом мені було відмовлено у наданні запитуваної інформації з посиланням Відповідача на те, що оскільки він є монополістом, то він не вважається розпорядником запитуваної інформації. Що для нього публічною є тільки інформація «...щодо умов постачання товарів, послуг та цін на них.».

Враховуючи наведене, вважаю відмову Відповідача надати запитувану публічну інформацію із зазначеними вище підставами протиправною, такою, що суперечить

вимогам чинного законодавства України і порушує моє право на отримання інформації з огляду на наступне:

1. Правомірність вимог про надання інформації.

Мої вимоги про надання інформації ґрунтувалися на ч.2 ст.34 Конституції України: «Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір».

На приписах наступних статей Закону України «Про інформацію»:

Ч.1 ст.5 – «Кожен має право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, необхідної для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів»;

Ч.2 ст.7 – «Ніхто не може обмежувати права особи у виборі форм і джерел одержання інформації. Суб'єкт інформаційних відносин може вимагати усунення будь-яких порушень його права на інформацію»;

Також на приписах наступних статей Закону України «Про доступ до публічної інформації»:

П.1 ч.1 ст.3 – «Право на доступ до публічної інформації гарантується обов'язком розпорядників інформації надавати і оприлюднювати інформацію»;

П.2 ч.1 ст.5 – «Доступ до інформації забезпечується шляхом надання інформації за запитами на інформацію».

Ч.5 ст.6 Закону України «Про доступ до публічної інформації» відповідно до якої **не може бути обмежено доступ до інформації про розпорядження бюджетними коштами, володіння, користування чи розпорядження державним, комунальним майном, у тому числі до копій відповідних документів, умови отримання цих коштів чи майна, прізвища, імена, по батькові фізичних осіб та найменування юридичних осіб, які отримали ці кошти або майно.**

Ч.7 ст.6 – «обмеженню доступу підлягає інформація, а не документ. Якщо документ містить інформацію з обмеженим доступом, для ознайомлення надається інформація, доступ до якої необмежений».

Також, на нормах п.2 ч.1 ст.1 Закону України «Про відкритість використання публічних коштів» згідно яких «публічні кошти» - це кошти державного бюджету, бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів, кредитні ресурси, надані під державні та місцеві гарантії, кошти Національного банку України, державних банків, державних цільових фондів, Пенсійного фонду України (далі - Пенсійний фонд), фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, **а також кошти суб'єктів господарювання державної і комунальної власності, отримані ними від їхньої господарської діяльності.**

Та п.3 ч.1 ст.1 того ж Закону, згідно якого - **суб'єкти господарювання державної і комунальної власності (далі - підприємства)** - підприємства, утворені в установленому порядку органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим чи органами місцевого самоврядування та уповноважені на отримання державних коштів,

взяття за ними зобов'язань і здійснення платежів, у тому числі державні, казенні, комунальні підприємства, а також господарські товариства, у статутному капіталі яких державна або комунальна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50 відсотків, їхні дочірні підприємства, а також підприємства, господарські товариства, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків належить державним, у тому числі казенним, комунальним підприємствам та господарським товариствам, у статутному капіталі яких державна або комунальна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50 відсотків, об'єднання таких підприємств.

2. Правовий статус інформації, що запитувалася.

Відповідно до ч.1 ст.1 Закону України “Про доступ до публічної інформації” публічна інформація – **це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена** в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або **яка знаходиться у володінні** суб'єктів владних повноважень, **інших розпорядників** публічної інформації, визначених цим Законом.

Відповідно до ч.5 ст.6 Закону України «Про доступ до публічної інформації» не може бути обмежено доступ до **інформації про розпорядження бюджетними коштами, володіння, користування чи розпорядження державним, комунальним майном**, у тому числі до копій відповідних документів, умови отримання цих коштів чи майна, прізвища, імена, по батькові фізичних осіб та найменування юридичних осіб, які отримали ці кошти або майно.

Я просила Відповідача надати мені інформацію яка стосується саме володіння, користування чи розпорядження державним, комунальним майном та використання бюджетних коштів.

Відповідно до даних з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців організаційно-правова форма Відповідача визначена, як ІНШІ ОБ'ЄДНАННЯ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ із єдиним засновником – ДЕРЖАВОЮ В ОСОБІ МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ (роздрукований скрін-шот у додатку №3).

Відповідно до ч.1 ст.190 ЦК України майном як особливим об'єктом вважаються окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки.

Відповідно до ч.1 ст.179 ЦК України річчю є предмет матеріального світу, щодо якого можуть виникати цивільні права та обов'язки.

Відповідно до п.3 ч.1 ст.1 Закону України «Про відкритість використання публічних коштів» - **суб'єкти господарювання державної і комунальної власності** (далі - підприємства) - підприємства, утворені в установленому порядку органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим чи органами місцевого самоврядування та уповноважені на отримання державних коштів, взяття за ними зобов'язань і здійснення платежів, у тому числі державні, казенні, комунальні підприємства, а також господарські товариства, у статутному капіталі яких державна або комунальна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50 відсотків, їхні дочірні підприємства, а також підприємства, господарські товариства, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків належить державним, у тому числі казенним, комунальним підприємствам та

господарським товариствам, у статутному капіталі яких державна або комунальна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50 відсотків, об'єднання таких підприємств.

Зміст зазначених норм матеріального права та предмету запиту підтверджує, що запит стосувався умов володіння, **користування чи розпорядження державним майном** у вигляді господарських операцій з державним майном, освоєння, **в тому числі, бюджетних коштів** на будівництво Дарницького мосту та вирішення, пов'язаних із цим інфраструктурних задач.

Адже, системний аналіз норм Цивільного кодексу України та Господарського кодексу України визначає, що Майно — це предмети матеріального світу, які перебувають у власності суб'єкта права (фізична особа, юридична особа, держава, територіальна громада, Український народ), у тому числі: окрема річ, сукупність речей, майнові права та обов'язки, гроші і цінні папери, а також майнові права на них. І в даному випадку, мова йде саме про державне майно, оскільки всі 100% майна Відповідача у всіх його видах знаходяться у державній формі власності.

Окрім того, відповідно до ч.1 ст.20 Закону України «Про інформацію» за режимом доступу інформація поділяється на відкриту інформацію та інформацію з обмеженим доступом.

В ч.2 ст.20 Закону України «Про інформацію» зазначено, що будь-яка інформація є відкритою, крім тієї, що віднесена законом до інформації з обмеженим доступом.

В той же час, обмежити доступ до інформації згідно ч.2 ст.6 Закону України «Про доступ до публічної інформації», розпорядник може тільки при дотриманні сукупності таких вимог:

1) виключно в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя;

2) розголошення інформації може завдати істотної шкоди цим інтересам;

3) шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні.

Таким чином, діюче законодавство України не тільки не відносить запитувану мною інформацію до інформації з обмеженим доступом, **а й прямо передбачає, що вона є відкритою.**

3. Щодо наявності статусу розпорядника інформації у Відповідача і поширення на частину його діяльності норм Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Відповідно до п.4 ч.2 ст.13 Закону України «Про доступ до публічної інформації» до розпорядників інформації, зобов'язаних оприлюднювати та надавати за запитами інформацію, визначену в цій статті, у порядку, передбаченому цим Законом, **прирівнюються суб'єкти господарювання, які володіють інформацією, що становить суспільний інтерес (суспільно необхідною інформацією).**

Згідно визначень, наведених у ст.1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та ст.3 Господарського кодексу України будь-який вищий навчальний заклад є **суб'єктом господарювання**, який здійснює господарську діяльність без мети одержання прибутку (некомерційна господарська діяльність).

Зокрема, у ст.1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зазначено, що суб'єкт господарювання - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, **іншу господарську діяльність**, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою.

У ч.2 ст.3 Господарського кодексу України зазначено, що господарська діяльність, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку, є підприємництвом, а суб'єкти підприємництва – підприємцями. Господарська діяльність може здійснюватися і без мети одержання прибутку (некомерційна господарська діяльність).

Відповідно до ч.2 ст.29 Закону України «Про інформацію» предметом суспільного інтересу вважається інформація, яка свідчить про загрозу державному суверенітету, територіальній цілісності України; забезпечує реалізацію конституційних прав, свобод і обов'язків; **свідчить про можливість порушення прав людини, введення громадськості в оману, шкідливі екологічні та інші негативні наслідки діяльності (бездіяльності) фізичних або юридичних осіб тощо.**

Як свідчать численні публікації в засобах масової інформації, «Південно-Західна залізниця» вже давно опинилось в епіцентрі різних скандалів **пов'язаних з темою будівництва Дарницького мосту.**

Крім того, доказом того, що запитувана інформація у наданні якої було відмовлено вважається суспільно-значимою є те, що законодавець передбачив СПЕЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ДОСТУПУ ДО ТАКОЇ ІНФОРМАЦІЇ І ЗАБОРОНИВ ОБМЕЖУВАТИ ДОСТУП ДО ТАКОЇ ІНФОРМАЦІЇ. Вважаю, що це беззаперечно свідчить про суспільну важливість такої категорії інформації. Адже, в Законі України – «Про доступ до публічної інформації» є чіткі і недвозначні норми щодо відкритого режиму доступу до запитуваної інформації.

Вищенаведені обставини свідчать, що незаперечними є наступні факти:

- 1) Відповідач є суб'єктом господарювання, який
- 2) має суспільно-значиму інформацію стосовно фінансової дисципліни.

Таким чином, Відповідач згідно п.4 ч.2 ст.13 Закону України «Про доступ до публічної інформації» вважається розпорядником інформації і зобов'язаний надати її на запит фізичної або юридичної особи.

Розпорядники інформації ЗОБОВ'ЯЗАНІ надавати публічну інформацію за запитами в порядку передбаченому Законом України “Про доступ до публічної інформації”.

Про цей обов'язок, зокрема, зазначено:

- у п.1 ч.1 ст.3 Закону - право на доступ до публічної інформації гарантується обов'язком розпорядників інформації надавати та оприлюднювати інформацію, крім випадків, передбачених законом;

- у п.2 ч.1 ст.5 Закону - доступ до інформації забезпечується шляхом надання інформації за запитами на інформацію;

- у п.6 ч.1 ст.14 Закону - розпорядники інформації зобов'язані надавати достовірну, точну та повну інформацію, а також у разі потреби перевіряти правильність та об'єктивність наданої інформації.

Таким чином, в розумінні норм ст.13 Закону України «Про доступ до публічної інформації» Відповідач вважається розпорядником інформації і на нього поширюються всі обов'язки, передбачені в Законі для розпорядників.

4. Протиправність дій Відповідача.

Таким чином, враховуючи наведені вище обставини та норми матеріального права, відмовивши у задоволенні інформаційного запиту Відповідач вчинив протиправні дії, що:

- порушують вимоги ч.2 ст.34 Конституції України щодо права на отримання інформації, оскільки вигадане ними обмеження в доступі не ґрунтується на законі;
- порушують норми, що регулюють правовідносини щодо доступу до публічної інформації стосовно розпорядження бюджетними коштами – ст.ст. 1, 3, 4, 5 Закону України «Про доступ до публічної інформації»;
- та порушують гарантоване мені ст.ст. 2, 3, 5, 7 Закону України «Про інформацію» – право на отримання відкритої за режимом доступу інформації, необхідної, в т.ч., для реалізації своїх завдань та функцій.

Згідно ч.1 ст.24 Закону України «Про доступ до публічної інформації» протиправними визнається: 3) безпідставна відмова у задоволенні запиту на інформацію; 9) навмисне приховування або знищення інформації чи документів.

5. Щодо підсудності даної адміністративної справи:

Згідно ч.3 ст.23 Закону України «Про доступ до публічної інформації» оскарження рішень, дій чи бездіяльності розпорядників інформації до суду здійснюється відповідно до Кодексу адміністративного судочинства України.

Відповідно до п.7 ч.2 ст.17 КАС України юрисдикція адміністративних судів поширюється на публічно-правові спори, зокрема, на спори фізичних чи юридичних осіб **із розпорядником публічної інформації** щодо оскарження його рішень, дій чи бездіяльності у частині доступу до публічної інформації.

Зазначена позовна заява подається до окружного суду оскільки:

1) у ч. 5 ст.18 КАС України зазначено, що у разі невизначеності цим Кодексом предметної підсудності адміністративної справи така справа розглядається місцевим адміністративним судом за вибором позивача.

2) Відповідно до правил територіальної підсудності, які встановлено ст.19 КАС України, адміністративні справи з приводу оскарження дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень, які прийняті (вчинені, допущені) **стосовно конкретної фізичної чи юридичної особи (їх об'єднань), вирішуються за вибором позивача адміністративним судом за зареєстрованим у встановленому законом порядку місцем проживання (перебування, знаходження) цієї особи-позивача**, або адміністративним судом за місцезнаходженням відповідача (ч.2 ст.19).

6. Щодо визначення суми для сплати судового збору в даній справі.

Відповідно до постанови №2, прийнятої 05.02.2016 р. пленумом Вищого адміністративного суду України, суддям рекомендовано враховувати Аналіз практики застосування адміністративними судами окремих положень Закону України від 8 липня 2011 року № 3674-VI «Про судовий збір» у редакції Закону України від 22 травня 2015 року № 484-VIII та при визначенні кількості вимог немайнового характеру вимогу про визнання протиправними акта, дії чи бездіяльності як передумова для застосування інших способів захисту порушеного права (скасувати або визнати нечинним рішення чи окремі його положення, зобов'язати прийняти рішення, вчинити дії чи утриматися від їх вчинення тощо) як наслідків протиправності акта, дій чи бездіяльності **вважати однією вимогою.**

На підставі вищевикладеного та керуючись ст.ст. 2, 6, 104, 162 Кодексу адміністративного судочинства України,

ПРОШУ СУД:

1. Визнати протиправними дії Державного територіально-галузевого об'єднання «Південно-Західна залізниця», код ЄДРПОУ 04713033, що виявилися у відмові надати Юдіній Ользі Олександрівні відкриту публічну інформацію на підставі Закону України «Про доступ до публічної інформації», а саме:

- Найменування всіх підприємств, які були задіяні в будівництві Дарницького мосту (в тому числі, роботи з будівництва безпосередньо мосту, автомобільних та залізничних розв'язок, з перенесення і прокладення інженерних мереж, ремонтні роботи та інше);
- Поруч із найменуванням кожного підприємства зазначте види робіт, які підприємство виконувало, обсяг коштів, перерахованих на рахунки підприємства за ці роботи та джерело фінансування (у випадку, якщо роботи те чи інше підприємство виконувало за договором субпідряду, зазначте замовника його робіт).

та зобов'язати Державне територіально-галузеве об'єднання «Південно-Західна залізниця», код ЄДРПОУ 04713033, надати Юдіній Ользі Олександрівні протягом 5 робочих днів з дня набрання чинності рішенням суду відкриту публічну інформацію, а саме:

- Найменування всіх підприємств, які були задіяні в будівництві Дарницького мосту (в тому числі, роботи з будівництва безпосередньо мосту, автомобільних та залізничних розв'язок, з перенесення і прокладення інженерних мереж, ремонтні роботи та інше);